

ABC BLADET

NUMMER 1, 1988

ABC-KLUBBENS MEDLEMSBLAD FÖR BLANDAD INFORMATION TILL BÅDE NYTTA OCH NÖJE

Stadgar för ABC-klubben

Antagna 1980-04-22
reviderade 1984-02-18

#1. Föreningens ändamål

ABC-klubben är en ideell sammanslutning av användare av ABC-datorer. Klubben skall verka för att tillvarata gemensamma intressen av datorer och dator tillämpningar, verka för spridda kunskaper inom dessa områden till nytta, utbildning och nöje.

N M

MONROE DATORER

~~Today~~ we'd be crazy
to introduce
another microcomputer.

Så länge lagret räcker, får klubbmedlemmarna som medlemsförmån köpa ett antal fabriksnya MONROE datorer tillverkade i USA. Rikshältigt med UTILITY PROGRAMVARA med engelsk DOKUMENTATION medföljer. Även annan specificerad programvara som t ex MONROE BASIC (basic II), CP/M medföljer också. Priserna är bara bråkdelen av tidigare pris. PASSA PÅ !!!

29 st MONROE Typ OC 8820	1.500:-
två inbyggda floppy och inbyggd 9" skärm		
9 st MONROE Typ EC 8800	1.500:-
en inbyggd floppy med färgskärm OBS 40 tkn.!		
15 st MONROE Typ PC 8888 (Utan skärm)	900:-
med en fristående floppy		
62 st MONROE Typ OC 8880 (Utan skärm)	900:-
en inbyggd floppy		
29 st BILDSKÄRMAR 15" monokrom	600:-
80 tecken 24 rader gul text		
10 st BILDSKÄRMAR 12" monokrom	500:-
80 tecken 24 rader grön text		

Om bildskärmarna tar slut så Du inte hinner få någon anvisar vi lämpig skärm och pris innan vi skickar Dig datorn.

Periferiutrustning oanvänd original MONROE, säljes till nedanstående priser så långt lagret räcker.

WINCHESTERMINNEN 10 Mb fristående för direkt anslutning	900:-
SKRIVARE 7x9 pkt. stående A4 120 tkn/s	1.500:-
friktion och traktor matning (passar även ABC-80/800)		
NÄTVERKSKABEL, anslutning av upp till 32 MONROE, Per st.	100:-
INTERFACE för DataBord 4680 komplett med busskabel	200:-
LÖSA FLOPPYDRIVAR (resevdell) Enkeisidig 80 spår	300:-
DATORKORT (reservdel) komplett med alla kretsar	100:-

PROGRAMVARA, tillgänglig programvara säljs för 100:- till 200:- beroende på manualernas tryckkostnad. Du kan rekvirera lista över manualer och programvara separat från klubben.

SERVICE klubben har ordnat med en firma för framtida service.

BROCHYRER Vi har ett begänsat antal brochyror av de olika maskinerna som Du kan rekvirera om Du är verkligen intresserad.

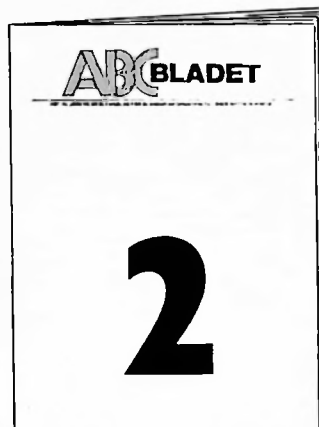
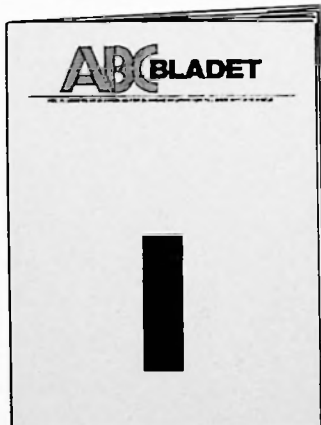
Läs mera på sidan 2 och 3. Alla priser gäller med Moms + frakt.

Beställningarna som insändes till kansliet per brev, behandlas i den ordning de instämplas. Finns den beställda produkten får Du en faktura med tillägg för frakt. Fakturan betalar Du per postgiro till klubben, varefter produkterna sänds till Dig.

Om Du bor i Stockholm kan Du hämta i klubblokalen på tisdagkvällarna, ange detta på Din beställning.

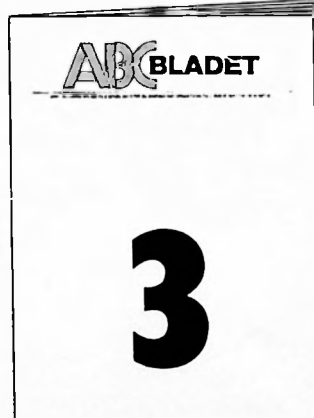
UTGIVNINGSPLAN 1988

Nr 1, 88
Manusstopp 8 februari
Annonsbokning 11 februari
Materialdag 22 februari
Till tryck 7 mars
Medlemmarna 31 mars

Nr 2, 88
Manusstopp 25 april
Annonsbokning 28 april
Materialdag 9 maj
Till tryck 24 maj
Medlemmarna 24 juni

Nr 3, 88
Manusstopp 22 augusti
Annonsbokning 25 augusti
Materialdag 5 september
Till tryck 19 september
Medlemmarna 14 oktober

Nr 4, 88
Manusstopp 31 oktober
Annonsbokning 3 november
Materialdag 14 november
Till tryck 21 november
Medlemmarna före jul

Medlemsorgan för ABC-klubben
Vidängsvägen 1, 161 33 Bromma
ISSN 0349-3652

Ansvarig utgivare: Stig Löfgren
Redaktör: Ulf Sjöstrand
I redaktionen: Claes Schibler, Sven Wickberg

ABC-klubbens postgiron:

Medlemsavgifter: 15 33 36-3
Publikationer: 62 93 00-5
Q-Zentralen: 43 51 74-8
Bankgiro: 216-25 43

Telefoner:

08-80 15 22 Automatisk telefonsvarare med
aktuell klubbinformation
08-80 15 23 Automatisk telefonsvarare med
information om monitorsystemet
08-80 17 25 "Prattelefon" till klubblokalen
08-19 44 80 ABC-klubbens kansli, kontorstid

Monitörer:

ABC-klubben, placerad i Alvik
08-80 64 40 Gruppnummer som klarar
300/300 och 1200/75 bps
08-80 11 55 1200/1200 bps V22 eller
2400/2400 bps V22 bis
ABC-Väst
031-55 58 37 300/300 bps V21
ABC-Öst
013-11 49 30 Gruppnr med 300/300 bps V21
och 1200/75 bps V23

Annonspriser fr o m nr 1, 1986

1/1-sida 185 x 260 mm 3.500:-
1/2-sida 185 x 128 mm, eller 90 x 260 mm 2.100:-
1/3-sida 185 x 85 mm, eller 60 x 260 mm 1.400:-
2/6-sida 125 x 128 mm 1.400:-
1/4-sida 90 x 128 mm 1.300:-
1/6-sida 60 x 128 mm 900:-
2 st 1/1-sidor i uppslag 7.800:-
2:a omslagssida 4.375:-
3:e omslagssida 4.200:-
4:e omslagssida 185 x 225 mm 4.800:-
Begärd placering 10% förhöjning.

Tidningen ansvarar ej för att införda programlistningar är korrekta.

Upphovsrätt gäller för införda program om inget annat anges.

I tidningen uttalade åsikter står författarens räkning och är endast där så anges uttryck för ABC-klubbens mening.

Tryck: Märstatryck AB 1988 Upplaga 5 000

Lämnad till trycket den 7 mars 1988.

INNEHÅLL

Omslag: Enhälligt beslut på årsmötet 1988-02-13	
LEDARE av Stig Löfgren	2
Datorer till skänks av Kjell Brealt	3
Visst kan bildskärmar vara skadliga av Gösta Singstrand	4
Presentation av Föreningen för el- och bildskärmskadade av Rolf Nilsson	5
Ur föreningens medlemsblad	5
De envisa DAMERNA För sista gången av Sven Wickberg och och Leopold Lundström	6
Kommentar till ett program av Leopold Lundström	6
Blåbärsdos del tre av Sven Wickberg	8
En programletares vedermoder av Sven Wickberg	10
N över K eller Konsten att vinna på Lotto av Sven Wickberg	12
Kvadratutdragning ur ett siffertal av Leopold Lundström	14
Sinusormen på bokstavsresa av Sven Wickberg	15
Mandelbrot av Bo Ryden	16
Att städa disken av Sven Wickberg	18
ABC80 i ny skikkelse av Flemming Baagöe	21
Ur ABC: Väst:s programblad för våren 1988	22
Infocum av Anders M Olsson	22
MSG-utdrag	24
ABC80	
ABC800	
MS-DOS	
PC hårdvara	
PC programvara	
Z80	
Monitor	
Datakommunikation	
EjBASIC	
Radannonser	48
Facit av Sven Wickberg	48

MSG-utdragare i detta nummer:

Sven Wickberg, Lars Gjörling, Stig Holtzberg

Medlemsavgifter för 1988

Seniorer 190 SEK Juniorer 130 SEK

Medlemsavgifter för 1989

Styrelsen har mandat från årsmötet 1988 att avisera

Seniorer 220 SEK och Juniorer 130 SEK

Avgiften fastställs på årsmötet i februari 1989.

Junior räknas man t o m det kalenderår man fyller 18 år.
Ange därför personnummer när Du betalar medlemsavgifter.

Medlemskapet är personligt och avser fysisk person.
Medlemskapet räknas per kalenderår och Du får automatiskt det löpande årets förmåner retroaktivt om Du inte markerat annat årtal på talongen när medlemsavgiften betalas in.

Medlem blir Du enklast genom att sätta in medlemsavgiften på ABC-klubbens postgirokonto 15 33 36-3 och ange en entydig avsändare.

ABC-klubbens styrelse för 1988

(enligt årsmötet 1988-02-13)

Ordförande: Stig Löfgren

Vice ordförande: Torsten Ljungström

Ledamöter: Kent Berggren, Bo Kullmar, Jan
Liebe-Harkort, Bengt Sandgren,
Tom Sjöberg, och Gösta Stenborn

Suppleanter: Kjell Brealt, Ulf Hedlund och
Jaan Tombach

LEDAREN

ARSMÖTE 1988

Trots att vi inte sänt ut något särskilt puffbrev inför föreningsens årsmöte var det ändå många gamla trogna medlemmar som sökt sig till Alvik denna söndag. Mötet, som senare kommer att refereras i bladet, avslöpte utan några större överraskningar i år. Jag hade glädjen att tillkännage två nya hedersmedlemmar som utsetts av styrelsen, nämligen Claes Schibler (tidningsredaktionen) och Bengt Sandgren (programredaktionen). Årsmötet godkände också enhälligt Gunnar Tidners förslag att även utse Kjell Järbin (revisor) till hedersmedlem. Den sedvanliga middagen hade förlagts till Hotell Nr ONE.

GRATIS DATORER TILL KLUBBEN!!!

En överraskning som jag kunde meddela på årsmötet var, att klubben fått ett parti datorer som gåva av ett dataföretag i Täby, mera om detta nedan.

HÄLFTEN MS-DOS

Aviseringen för årsavgifterna försenades kraftigt i år på grund av att omläggningen till MS-DOS inte gick så lätt som vi hade anledning att tro. Även de redan försenade disketter och kassettskickan fick därigenom också vidkännas ytterligare försening. Nu har dock avgifterna börjat strömma in, och vi har redan nu börjat se tendenserna. Det är med viss överraskning som vi ser att ca hälften av ABC-medlemmarna vill registrera sig som PC-medlemmar! Detta innebär ju inte att hälften gjort sig av med ABC datorn men att man skaffat sig PC dator med MS-DOS. Visserligen är det ännu för tidigt att dra några slutsatser om antalet betalande nu, men man kan ju se att det var i grevens tid vi satsade på MS-DOS.

MS-DOS HACKERS EFTERLYSE!!!

Det är nu av allra största vikt att vi får in alla tänkbara program till klubben så att vi så snabbt som möjligt får igång samma fantastiska erfarenhetsutbyte som vi har och har haft på ABC-DOS. Tro inte att något program är för enkelt för att sändas in till klubben, det är ofta så att nybörjare lär sig mera av ett enkelt program än ett avancerat program. Jag är orolig att vi tack vare den omfångsrika PC-katalogen som vi gett ut, slår oss till ro och tycker att det redan finns program. Risken är att vi då huggar av den gren vi sitter på, för klubbens målsättning är ju erfarenhetsutbyte mellan medlemmarna i klubben. Vi saknar fortfarande många enkla program avsedda för våra egna problem och förhållanden. Många har säkert själva fått lösa en del problem vid övergång till MS-DOS som andra medlemmar kan ha nytta att ta del av. Har Du inte fått någon lösning på Dina problem så fråga andra medlemmar, helst då i MSG där aktiviteten är stor på detta område.

När det gäller program skall Du inte låta Dig avskräckas av de många stora fina programpaketen som vi fått in från USA via vår programkatalog. Dessa program är ofta insända av proffsprogrammerare som på spekulativ hoppas på frivilliga bidrag. För många har det betalats sig, ja det finns faktiskt de som blivit smått förmögna då man lyckats med ett bra program. Alla program passar ju inte så bra hos oss, så låt oss ta det som en utmaning att få fram bra och bättre program.

PROGRAMREDAKTIONEN

Trots alla duktiga i programredaktionen behöver vi alltid mera folk som hjälper till med program, särskilt behöver vi sådana som har lätt för att skriva och administrera olika uppgifter. För att förstärka ledningsgruppen har styrelsen förutom de tidigare programredaktörerna för ABC-DOS, MS-DOS och KASSETT, nu också utsett Bengt Sandgren som ansvarig för programverksamheten. Bengt är en duktig administratör som bland annat står bakom katalogiseringen av vår programbank för ABC-DOS. Du som vill hjälpa till i arbetet med provning och utvärdering av program, sänd ett par rader till Bengt.

VERKSAMHETEN 1987

Den verksamhetsberättelse som styrelsen framlade för årsmötet visar att föreningen under året klarat av övergången till PC förvänavärdigt bra. Och vi står väl rustade att på allvar kunna visa upp oss som en ideell användareförening för PC-datorer.

VERKSAMHETEN 1988

Trots att verksamhetsberättelsen speglar en optimism för framtiden vill jag dock betona att vi ännu inte sett facit. Vi måste få ett mycket aktivare erfarenhetsutbyte för att kunna ge en feedback till medlemmarna. Kan vi inte klara detta kommer vi snart att uppfattas som ett distributionsföretag för PC-SIG disketter och vi kan, lika lite som någon annan, i längden överleva på det. På sikt måste monitorsystemet byggas ut för att lättare kunna hantera MS-DOS program som jag hoppas att allt flera medlemmar kommer att sända in. De prumerationsdisketter vi ger ut måste komma ut på fastare tider. Det är givetvis upp till medlemmarna att sända in program till programredaktionen om detta skall bli möjligt. Vi ser redan nu att det börjar tryta med program speciellt då för ABC-DOS. MS-DOS program har vi en del av som sänts till klubben men vi behöver mera så vi slipper fylla ut med PC-SIG, även om vi kommer att lägga ut sådana som vi tycker är bra.

<872> Stig Löfgren

MONROE DATORER

Klubben har fått ett parti Monroedatorer som gåva. Sedan vi en tid arbetat med några olika alternativ om hur vi bäst skulle kunna tillgodogöra medlemmarna denna gåva har styrelsen, som vi också kunde meddela på årsmötet, beslutat tacka ja till gåvan. Beslutet har inte varit helt lätt, förutsättningarna från givaren har varit följande: Vi får ca 100 - 110 st datorer helt gratis, klubben skall ta alla uppkommande kostnader, eftersom givaren inte vill hålla någon framtida service eller support har vi fått lova att ta hand om alla sådana förfrågningar och support som kan uppkomma i samband med leveranserna från klubben. Därför har man inte velat att vi skall skriva vem som skänkt oss datorerna. Syftet har sålunda inte varit att få egen reklam eller inflytande utan endast att datorerna skall komma till användning inom klubben och samtidigt förstärka klubbkassan. Eftersom det sista har varit en förutsättning måste klubben tjäna lite på affären. Ett annat önskemål från givaren har varit att ge bort några som belöning till medarbetare som gör stora ideella insatser för klubben. Att på detta sätt belöna ideellt arbetande medlemmar har vi inte kunnat göra eftersom antalet datorer inte skulle inte skulle räcka till för alla som gör insatser. Att sedan försöka belöna några som jobbar mera än andra och ge bara dessa är inte möjligt att avgöra, eftersom alla behövs lika mycket på sin uppgift. Vi kommer därför bara i undantagsfall ge datorer till sådana medlemmar som fått något alldeles speciellt uppdrag, eller jobbar just med detta projekt.

De kostnader som belastar klubben är följande: Vi har hyrt en lokal (70 kvm) i 6 månader och bekostat transporten från ett speditönslager. Alla datorer måste byggas om till svenska tecken, erforderliga knappar och kretskort finns, men en prom måste köpas och kopieras till varje, samt ett par kretsar som saknas får kopeteras. Kopiering av systemskivor samt flera olika manualer ofta på 150 - 200 sidor. Slutligen har vi kostnaden för själva utleveranserna, fraktsedlar, packning o dyl en gång i veckan. Våra kostnader hittills uppgår till ca:12.000:- Vi har uppskattat kostnaderna till mellan 500:- och 700:- per dator. Tyvärr finns inte bildskärmar till alla datorer, men om vi lyckas bra så kan vi i alla fall förstärka klubbkassan med kanske 30-50.000:- och det är ju inte dåligt.

UPPACKNINGSGARANTI: Alla datorer kommer att avprovvas före leverans. Om datorn inte fungerar vid uppackningen kontakta Kjell Brealt så får Du tips på åtgärder. Om den inte ändå fungerar skänd den till angiven adress så byter vi fraktfritt eller pengarna tillbaka.

SERVICE: ABC-klubben har avtalat med en firma för framtida service. Firman har service på alla MONROEDATORER i Sverige och har de flesta reservdelar. Uppgifter om detta med leveransen.

MANUALER: Dokumentationen på maskinen är mycket detaljerad och på olika nivåer. Alla manualer är på engelska och alla Du behöver för att sätta igång systemet finns med vid leveransen. De mera utförliga manualerna dels över maskinens hårdvara, men även för mera maskinnära programmering säljes till självkostnad, lista över dessa manualer medföljer maskinen.

PROGRAM: En del program medföljer vid leveransen och en lista över tillgängliga program medföljer. Alla program och manualer säljes för självkostnad 100:- till 200:- at Passa på och skaffa Dig en kraftfull och intressant dator som Du kan använda till mycket. MONROE är mycket häftigaste än både ABC-80 och 800 maskinerna och visserligen har den ett annat operativsystem men det är ändå mycket som är lika. Den är utmärkt till tekniska tillämpningar speciellt därför att den kan utföra flera uppgifter samtidigt. Den är kompatibel med DIABS 4680 korts dator som är mycket användbar. Den kan användas som övningsmaskin för BASIC, PASCAL, FORTRAN 77, ASSEMBLER. Du kan via CP/M köra SuperWord, SuperCalc, och andra tillgängliga CP/M program. Men kom ihåg en sak, den är inte kompatibel med någon annan, det finns ingen support för varken datorn eller programvara och det finns inga andra program utöver vad som vi har eller kan få fram och räkna inte med något annat värde för maskinen än det Du kan använda den till själv.

Beställningarna göres till kansliet per brev enligt annons på omslaget andra sida, beställningarna behandlas i den ordning de instämplas. Om den beställda typen är slut ange om Du vill ha en annan typ som ersättning. Du får en faktura på den beställda produkten med tillägg för frakt. Fakturor betalar Du per postgiro till klubben, skräfter sänds produkterna. Om Du bor i Stockholm kan Du hämta i klubbkatalogen på tisdagkvällerna. Ange detta på Din beställning. Se även vidstående atriell.

<872> Stig Löfgren

Datorer till skänks

MONROE

Jag har under ett par månader testat en av de MONROE datorer som klubben har fått till skänks av DIAB. Den maskin jag har kört är en OC8820, en kompaktmodell med 9" monokrom skärm. Skärmen som är amberfärgad ger en mycket skarp bild med en trevlig matris som är lätt att läsa. Tangentbordet ger en bra känsla och ger intryck av kvalitet, vilket förövrigt går igen i hela maskinen. Den ser ut att tåla direktträff med en lättare granatkastare. Just denna modell lämnar säkert i övrigt en del att önska vad det gäller ergonomin med sitt "allt i ett" utförande.

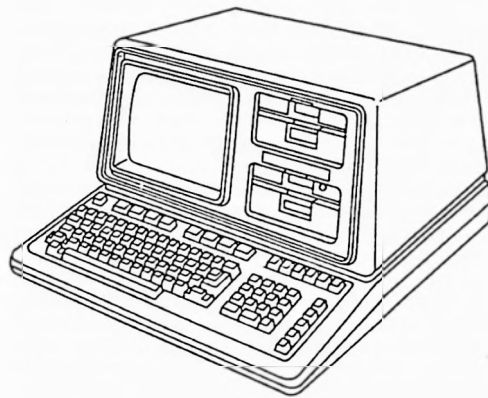
Mjukvara

Vid första konfrontationen med maskinen så kändes den lite omständig att jobba med, mest pga. att det operativsystem (OS-8) som används har en annorlunda syntax än den jag är van vid. Syntaxen för närmast tankarna till de funktioner som man hittade vid BYE i ABC80.

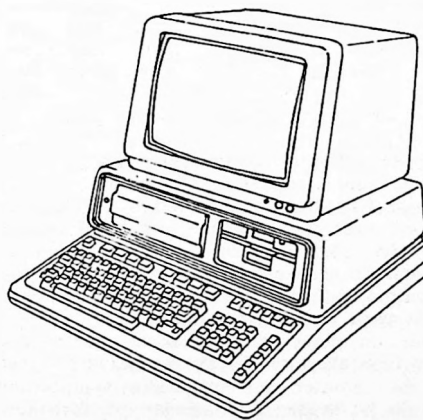
Man ler igenkännande när man knappar in COPYLIB för att kopiera några filer. Ett försvarligt antal utilityrutiner medföljer på systemdisketten, bl a TYPE för listning av textfiler, TIME för att ställa realtidsklockan samt ett antal rutiner för att formatera, initiera och kontrollera floppys och hårddisk (om sådan finnes). En ISAM-hanterare finns också men den har jag inte tittat på. En finess som är iögonfallande är möjligheten att köra flera program samtidigt, sk. Multitasking.

Den BASIC som medföljer till maskinen är mycket snarlik dem som sitter i ABC800, vissa påstår t.o.m. att den är bättre! Det torde dock inte vara några problem att flytta program utvecklade på ABC800 till Monroe så länge programmen inte använder direktanrop av rutiner/hårdvara utan håller sig till de vägar som BASIC erbjuder. Som alternativ till BASIC så ska det finnas en assembler och en PASCAL under OS-8 dessa har jag dock inte sett än.

Det ska enligt uppgift från folk på DIAB finnas ett CP/M framtaget till Monroe-serien men det har jag heller inte sett till. Det finns också flera programpaket för olika applikationer framtagna till Monroe-datorerna men det är osäkert idag om ABC-klubben kan få loss dem från programmakarna.

OC8820

OC8880

Hårdvara

Datorerna är utrustade med 128K ram som ligger uppdelat i flera bankar eftersom cpu:n bara klarar att adressera 64 Kbytes i taget. Som CPU används en Z80, samma som sitter ABC-datorerna vilket borde glädja de som är intresserade av maskinspråksprogrammering. Klockfrekvensen är blygsamma 3MHz vilket kanske inte är mycket att komma med jämfört med dagens AT-maskiner speciellt om man ska utnyttja multitasking. För anslutning av perefritrustning finns det på baksidan ett antal anslutningar: tre st RS232-portar, en för skrivare, en för kommunikation (även synkront) samt en port för övriga behov (AUX). CPU-bussen finns framdragen till en D50-kontakt som kan användas för att ansluta egna portar odyl. Ett anpassnings-kit för anslutning till Databoard 4680 finns tillgängligt. En anslutning för extern floppy finns också i form av en D37-kontakt.

Monroe datorerna fanns på sin tid i fyra utföranden:

- OC8820 En kompakt modell med två 5" floppy enheter och inbyggd 9" monokrom skärm (80 tecken och 24 rader).
- OC8880 Med en 5" floppyenhet, separat monokrom skärm (80 tecken och 24 rader).
- EC8800 Med en 5" floppyenhet, separat färg skärm (40 tecken och 24 rader) samt ljudgenerator.
- PC8888 En ergonomi-variant med en 5" floppyenhet, löst tangentbord och lös monokrom skärm.

Det är främst Monroe 8820 som klubben har fått ett antal enheter av. Sammanfattningvis så kan man säga att Monroe-datorerna är bra maskiner som utvecklingen tyvärr har sprungit ifrån.

<283>

Kjell Breat